

ન્યૂઝ ઓફ ગાંધીનગર ઈન્ડિયરિયલ સાહિત્ય સરિતા ગુપ્ત. આયોજક : પ્રદીપ રાવલ

22/07/21
'સમય જતાં પ્રાણ ભુલાશે પણ પ્રકૃતિ વર્ષો સુધી ચાદ રહેશે' માટે આપણે આપણી પ્રકૃતિ થાને સારા
સ્વભાવની ઓળી અમીઠ છાપ મૂકી જવા, જગતનાં સર્વ સાથે આપણે સ્વભાવનો ઉત્તમ વ્યવહાર રાણી, આણમોલ માનવજીવનને સાર્થક કરીએ.
મોક્ષ-માયા ને પ્રાણની, વાત છોડો,
ચારે, 'ક્રક્ટ પ્રકૃતિ,' નેજ નિભાશો.
જ્યકાન્ટ ઘેલાએ.' પ્રારે.

NOG SS No - 0039

વિષય -- મોક્ષ- મોહ કે પ્રાણ - પ્રકૃતિ
પ્રકાર - ગાંધી - લેખ (મોક્ષ - મોહ)
શીર્ષક -- માયા મારે છે.

શાન્દો - ૩૪૬

"ઘડી હસાવે ઘડી રડાવે એ મોહ છે,
સર્વાંગી મુક્તિ આપાવે એ મોક્ષ છે."

(સ્વરચિત)

મૃત્યું પરીની મુક્તિ એટલે મોક્ષ નહિ.
ચોરાંસી લાખ અવતારમાંથી મુક્તિ મળે એ મોક્ષ.
એ માટે માણસે કર્મ કરતું પણ અનેણાંથી કોઈ નાનું
કર્મ ના બંધાય અને જૂણાં કર્મનો કથ્ય થાય એ

ચીતે કરતું. ભવલાનારાના કર્મોળી મુક્તિ મેળવ્યી.

મનુષ્યજીવનનાં ચાર પુરુષાર્થ છે. ધર્મ,
અર્થ, કામ અને મોક્ષ. ધર્મ પાયો છે. અર્થ અને
કામ પુરુષાર્થનાં સાધનો છે જેણાં થકી મોક્ષ
પામણાનો છે. સમ્યક દર્શન, સાચક જ્ઞાન અને
સાચક ચારિશ્ચ દ્વારા વ્યક્તિ જીજમજનાંતરાંથી
મુક્તિ મેળવીને મોક્ષ પામે છે. ધર્મ વગર એ

શક્ય નથી. મોહ, માયા, લોભ, કોધિ, રાગ, દ્રેષ

વગેરેનો કથ્ય એટલે જીવનની મુક્તિ કે મોક્ષ

કહેલાય. દેહભાવનાં બંધનમાંથી છૂટીને ઇશ્વર સાથે

બંધાવું એટલે મોક્ષ.

મોહ એટલે ઘેલણા, આકર્ષણ. સ્વાર્થ પ્રમાણે
મોહમાં વધાયાન્ય પ્રેમાં ના થાય. મોહ મારે
છે, પછાડે છે, રડાવે છે, સંતાપે છે જ્યારે પ્રેમ હોય

ત્યાં મન શાંત હોય છે. એકદિની પ્રાર્થના નિઃસ્વાર્થ
લાગણી, અનૂત્ત સ્નેહ એટલે પ્રેમ. મારાંપાણાંનો
ભાવ, આપેક્ષા, લાલય અને મોહમાં હોય, પ્રેમમાં
ના હોય!

મોહનું વિશુદ્ધ સ્વયંપુર એટલે પ્રેમ. પ્રેમ હોય ત્યાં
માણસ ઊંચો ઉંદે છે, સંનંદોમાં સંવાદિતા જીવાયા
છે, સ્નેહ અને માન જીવાયા છે.

મોહ ખરાબ ફળ આપે છે જેણાં થકી કર્મોનાં
બંધાય છે. અનેણાં વ્યક્તિનું ભાગ્ય દાદાય છે. એની

નિયતી નક્કી થાય છે. પ્રેમ તારે છે, મોહ ફૂલાડે
છે.

મોહમાં જ્યારે સારાં નરસાંનો બેદ ભૂલીને, ચોગચાયાનું
ભાન ભૂલીને વિયેકલીન વર્તન કરવામાં
આપે ત્યારે એ વિકારગ્રસ્ત જની જાય છે અને
વ્યક્તિને અનિયતિની ખાઈમાં ધક્કેલે છે. જ્યાં મોહ
છે ત્યાં માયા છે. આ મોહ- માયા કોઈ વર્તુ પ્રત્યે,

વ્યક્તિ પ્રાર્થના, ધન-દોલત કે મિલકત, કોઈની પણ

પ્રત્યે હોઈ શકે. સારો પ્રેમ હોય ત્યાં વ્યક્તિનું શાંતાં
રહીને ગમ ખાય છે, જરૂર કરે છે, દદલાની ભાવના
સહેજ પણ હોતી નથી અને પદ્ધતાખંબજન ભનીને
નિર્ણય ભાવે પણ પ્રેમથી વ્યક્તિ સંબંધ નિભાવે

છે. મિથ્યા આશાંતિ, આંધળો પ્રેમ એટલે મોહ.
અલ્પકાલીન પ્રેમ એટલે મોહ. એ

અલ્પકાલીન પ્રેમ એટલે મોહ. એ
વ્યક્તિને તારતો નથી પણ ફૂલાડે છે. વ્યક્તિ
એમાં આસકત ભનીને આંધળો વિશ્વાસ મૂકે છે.

વ્યક્તિની મતિ મરી જાય છે, આમ આંધળો પ્રેમ
એટલે મોહ. મોહ, માયા, રાગ, દ્રેષ, લોભ અને
કોધિમાં વ્યક્તિ ભાન ભૂલી જાય છે અને પોતાની

જાતને પણ સાચી શકતી નથી.

પ્રકુળવા "પ્રસંગા", અમદાવાદ

NOG SS No :0042

વિષય-પ્રાણ-પ્રકૃતિ

પ્રકાર-ગાંધી-વાતા

શીર્ષક-પ્રોપકાર

શાન્દો-૨૭૦

"બિનોદ, ઉમણાં કેમ સાય નિરાશ થઈ ગયા
છો? મહામારીનાં શિકાર તો ભાગાં થાયા છે. એમ
હિંમત હાર્ય કરી થોડું ચાલે! આપણે તો ભગવાનની

દયા છે. આપણું ગુજરાન ચાલે એટલું તો ભગવાને
આયું છે." ચિંતા વ્યક્ત કરતાં વનિતા બોલી.
"વનિતા, તને ખલા છે ને? નાનપણથી મારા
દાદા, મારા પિતાજી જીજાનું બલું કરતાં આવ્યા છે.
એ પ્રકૃતિ મારામાં પણ આવી છે. મહામારીમાં
નિમાર પડેલાની હાલત જોઈ મન વિચાર આવે કે
જેણી પરિસ્થિતિ સારી નહીં હોય, વેપાર- દાંદા
બંધ થઈ ગયા હોય તેણી હાલત કેવી હોય! ટોકટરની
ફિલ્મ, દિવાનાં હાલત કેવી રીતે પહોંચતાં હોય! મને
કંઈક કરવાની ઈચ્છા છે, પણ આપણી પાસે પણ
એટલી મૂકી કરાય છે?"

"તમારા મિનો ને પૂછો ને! જે તમારા જેવા પરોપકારી
અને જીજાનું બલું કરનારા હોય."

વિનોદે ચાર પાંચ મિનો સાથે ફોનમાં વાત કરી
પ્લાન બનાવી લીધો.

જીજાની લેવાનો સરકારી દોસ્તાની બોલીની આંતરાં
માંથી અંતરી કંઈકાની કાંઈકાની

માયા દેસાઈ , મુંબઈ ભારત .

.માયાનો અર્થ સમજાય ત્યારે દુનયી દરેક વરસ્તુ
આભાસી લાગે. પ્રતીતિ થઈ જાય કે આ જમ
લીધો એની ફરજ જણકમળવત થઈ નિભાવવી એ
જ સત્ય છે. કોઈ સગપાણ, પદ, પ્રતિષ્ઠા કાથમાં
નવી અને એ મિથ્યાભાસનું ફાન થાય એ જ
મોક્ષ! માયાનું ફાન અને એનાં આભાસી
ચકવ્યુલમાંથી છૂટવાની
માર્કેટમાં ખડકાઈ ગયાં છે,
પણ તારા અભાવે
વકરો શરૂ થવાને વાર છે.
દાણવડા-ભજિયાં વગર
લોકોની આંતરી કંઈકે છે.
ફસ્યુક પર સેલ્વીઓ પણ
બસાવાયા થઈ ગયા છે...
ટિટોડીનાં દીડાંમાંથીઅભ્યા પણ આવી ગયાં

'ને
સૂક્ષેવા ગોટલાના
મુખવાસ પણ બની ગયા...
તારા વગર
'અમીછાંટણાં',
'ધડકાભેર',
'મેધસવારી',
'સર્વત્ર શ્રીકાર',
'નવી આવક',
'જગંબાકાર',
'સંબેલાધાર',
'ઓવરફ્લો',
'ખતરાના નિશાનથી ઉપર',
'ઉપરવાસમાં',
'નીચાણવાળા વિસ્તારો પાંકડાં',
'ડિસ્કાસ્ટર મેનેજમેન્ટના દાવા પોકળ',
'પ્રિમોન્સુન ખાન થોવાયો',
'ફર્દ ફેર ભૂવા પઢ્યા'
જેવા શહેરયોગો વિના
ગુજરાતી ભાષા
ઓક્સિજન લેવા માંની છે.
હજારો દેકાનો અને
કરોડી કાર્યા

